

ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ - ਸਬਦ ੩੮

ਜੇਬਨ ਜਾਂਦੇ ਨਾ ਡਰਾਂ ਜੇ ਸਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸਲੋਕ, ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੧੩੭੯

ਜੇਬਨ ਜਾਂਦੇ ਨਾ ਡਰਾਂ ਜੇ ਸਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਫਰੀਦਾ ਕਿਤੀ ਜੇਬਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਨੁ ਸੁਕਿ ਗਏ ਕੁਮਲਾਇ ॥੩੪॥

ਸਾਰ: ਰੂਹਾਨੀ ਸਤਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਜੀਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਹਾਲਾਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਏਕਤਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਪਿਆਰੀ ਦੈਵੀ ਸਤਾ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰਤਾ ਵਾਂਗ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਵਸਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਹਾਜ਼ਰਤਾ ਲਈ ਸਾਡਾ ਪਿਆਰ ਜੀਵੰਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਟੱਲ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਡਰ ਸਾਡੇ ਵਜੂਦ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਰਾਵਟ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਡੀ ਯਾਦ ਫਿੱਕੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਡਰ ਜਾਂ ਹਉਮੈ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਸੱਚੀ ਜੀਵਨਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੋ।

ਜੇਬਨ ਜਾਂਦੇ ਨਾ ਡਰਾਂ ਜੇ ਸਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਲਈ ਪਿਆਰ ਫਿੱਕਾ ਨਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦਾ ਤਾਂ ਰੂਹਾਨੀ ਪਤਨ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਫਰੀਦਾ ਕਿਤੀ ਜੇਬਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਨੁ ਸੁਕਿ ਗਏ ਕੁਮਲਾਇ ॥੩੪॥

ਫਰੀਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ, ਝੂਰ ਕੇ ਸੁੱਕ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜੀਵੰਤ ਬਾਹਰੀ ਜੀਵਨ ਅੰਦਰੋਂ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਜਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। (੩੪)

ਤੱਤ: ਸੇਖ ਫਰੀਦ, ਬੁਢਾਪੇ, ਬੰਧਨਾਂ, ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਫਿੱਕੇਪਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਏਕਤਾ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਹਰ ਵਸਤ ਆਪਣੀ ਚਮਕ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਜੀਵਨ ਸਮਰਥਾ ਦਾ ਫਿੱਕਾ ਪੈਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਮੱਧਮ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਬੰਧ ਜੀਵੰਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਏਕਤਾ ਲਈ ਇਹ ਪਿਆਰ ਸਰਵਵਿਆਪੀ, ਅਨੰਤ ਅਤੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਇਕ ਜੀਵਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਸਬਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਨਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

Oneness In Diversity Research Foundation

ਵੈੱਬਸਾਈਟ: OnenessInDiversity.com

ਈਮੇਲ: onenessindiversityfoundation@gmail.com